

РЕШЕНИЕ

№ 5007

гр. София, 14.07.2016 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 44
състав,** в публично заседание на 21.06.2016 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Юлия Тодорова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **2191** по описа за **2016** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.145-178 от АПК във 118 от КСО по жалба на С. Д. П. против Решение №5 от 02.02.2016г. на управителя на НОИ. Жалбоподателката оспорва Решението на управителя на НОИ, като твърди, че е незаконосъобразно по следните причини:

С. П. получила с писмо с изх. № 94С1-8101-1#17 от 26.11.2015 г. от длъжностното лице от дирекция „Европейски регламенти и международни договори”, информация относно реда и срока за обжалване на експертни решения № 2029 от 05.10.2015 г. и № 2390 от 03.11.2015 г., заедно с експертно решение №2029 от 05.10.2015г. Последното решение ѝ било представено в ксерокс копие, което било нечетимо, респ., че пенсията за социална инвалидност ѝ била отпусната от 02.10.2015г. , за да може да обжалва тази дата, както и датата на пенсионирането ѝ.

Жалбоподателката поддържа и, че със заявление с вх. № 94С1-8101-11#21 от 07.12.2015 г, чрез свой представител декларира, че е съгласна с експертните решения на ТЕЛК относно 100 % инвалидизиране. Поради липсата на текст, от кога се счита това инвалидизиране, не обжалвала експертното решение. Когато получила Разпореждане №[ЕГН]/07.12.2015г. установила, че ѝ е отпусната социална пенсия за инвалидност от 02.10.2015г.

Поддържа и, че в представената пред административния орган жалба от 20.01.2016г.

нямало искане да ѝ се изплащат едновременно две пенсии -социална пенсия за инвалидност и пенсия за инвалидност поради общо заболяване. В своята жалба Д. искала единствено да ѝ се изплати социалната пенсия за инвалидност отпусната в размер на 138,18лв.от датата на подаване на заявлението, а именно 28.12.2011 г. до дата 02.10.2015г., датата на отпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Жалбоподателката представя и заверен превод на гръцките социални служби, които са приели, че тя е инвалид 80% от 28.11.2011 г. като същото писмо е изпратено до НОИ, който едва на 07.12.2015г. се произнесъл с разпореждане по отправеното от нея искане.

С. Д. твърди и, че е придобила това право от 28.12.2011г., което обстоятелство се подкрепяло и от представените документи от гръцките социални служби.

При горните фактически твърдения и прави изводи моли съдът да отмени гореописаното решение №5 /02.02.2016г. на Управителя на НОИ, както и разпореждане №540615803907.12.2015г. на Дирекция "ЕРМД", като върне преписката на НОИ за ново произнасяне.

Ответникът – управителя на НОИ чрез своя процесуален представител оспорва жалбата, счита същата за неоснователна и моли да се отхвърли като такава.

Страните депозират писмени бележки по същество на правния спор.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на [чл. 235, ал. 1 от ГПК](#) във вр. с [чл. 144 от АПК](#), събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна, следното:

Видно от процесното решение, жалбоподателката по - рано е обжалвала разпореждане № [ЕГН], изх. № 94С1-8101-3 от 09.12.2015 г., издадено от длъжностното лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори” при Националния осигурителен институт (НОИ), на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори за лица с постоянен адрес в чужбина. Според административната преписка и текста на решението, жалбоподателката е посочил адрес за кореспонденция с администрацията на НОИ, именно Гърция 71307 И., Г., Г. 4.

Видно от обжалваното разпореждане № [ЕГН] с изх. № 94С1-8101-3 от 09.12.2015 г. длъжностното лице от дирекция „Европейски регламенти и международни договори” при НОИ, е отпуснало лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване и социална пенсия за инвалидност. В жалбата си лицето възразява срещу началната дата, от която са отпуснати двете пенсии и срещу неизплащането на социалната пенсия за инвалидност.

Жалбоподателят представя на съда копие от писмото до С. Д. изпратено ѝ на 26.11.2015г. с приложени четливи копия вкл. и досежно началната дата на инвалидизиране на Експертно решение № 2029 от 05.10.2015г.2390 от 03.11.2015г. на 2 МБАЛ С.. След преглед от комисия на 11.10.2012г., е прието същата да бъде

инвалидизирана от 28.12.2011г. и пожизнено. За целите на съставянето на формуляр E213 същата преминала отново на комисия на дата 15.07.2015г. Съответният формуляр бил изпратен от гръцката администрация на българския НОИ. Видно от писмото нито С. Д., нито гръцките власти са получавали формуляр изпратен от българска страна, касаещ продължаване пенсионирането на жалбоподателката.

С друго писмо на Дирекция „Инвалидност и трудова медицина” на г-жа Д. е издадено уведомление за резултата от удостоверяването на инвалидност. От гръцките власти се представя още лекарско уведомление /лист 23 и 24/ в превод от гръцки език.

С Решение от 03.01.2013г. ръководителят на фонда за осигуряване на наемни работници, е приел, че на жалбоподателката следва да се отпусне временна пенсия за инвалидност от 28.12.2011г. до 01.01.199999 или до излизане на окончателното решение за отпускане на пенсия за инвалидност, сумата в размер на 446, 15 евро.

В кориците на административната преписка се намира и разпореждане изх. № 94С1-8101-3 от 09.12.2015 г. на ръководител на „ПО”. Съгласно същото на жалбоподателката според заявление подадено на 28.12.2011г. и във връзка с Регламент №883 от 2004г. на ЕС, е отпусната социална пенсия за инвалидност от 02.10.2015г. пожизнено на осн.чл. 90а ал.1 от КСО.

За установяване на прослуженото време по трудово правоотношение , жалбоподателката представя и копие от трудовата си книжка №120 на лист 36 и следващите от делото.

Видно от писмо от 18.11.2014г. на гл. експерт при НОИ, последният е бил уведомен от гръцката администрация, че още на 28.12.2011г. жалбоподателката е подала молба за отпускане на лична пенсия за инвалидност, поради общо заболяване. С друго писмо от НОИ до жалбоподателката, институцията я уведомява, че поради неоформяне на стажа от 08.12.1975г. до 19.03.1976г. в представената от нея трудова книжка, същата следва да представи пред българските власти УП-3 и УП-2. До НОИ са изпратени исканите УП-2 и УП-3 /лист 14 и сл. от делото/ за периода от 01.01.1997г. до 30.06.1997г. вкл. Съгласно т писмо на лист 18 и 19 в превод от гръцки на български език, за жалбоподателката е било взето решение от гръцките социални власти за степента на инвалидност, в случая надвишаваща 71%.

С формуляр E 204 ОК /"Проучване на молба за пенсия за инвалидност"/ от 07.05.2013 г., изпратен на 07.07.2014 г. и получен в НОИ на 18.07.2014 г., гръцката компетентна институция е изпратила на дирекция "Европейски регламенти и международни договори" заявлението за отпускане на пенсия за инвалидност от Б., подадено от жалбоподателката на 28.12.2011 г. Видно от писмо на НОИ, същите са уведомили жалбоподателката на адрес И. Гърция, Е. 46 относно нередовности по установяване началната дата на пенсията ѝ за инвалидност /лист 47 от делото/, като адресът е различен от този, от който жалбоподателката изпраща от Гърция своята кореспонденция. По делото няма данни С. Д. да не е изпълнила задължението си по чл.14, ал.1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Допълнително от жалбоподателката е поискана и медицинска документация, защото тази представена

от гръцката ТЕЛК, била недостатъчна за българската ТЕЛК /така писмо напр. на лист 53 от делото/.

Със заявление от 07.12.2015г./лист 61/ жалбоподателката уведомява Дирекцията, като посочва всички съобщения и книжа да се изпращат на адреса на адвоката ѝ, изрично вписан в молбата от 07.12.2015г., като уточнява и адреса си в Гърция.

С поредно писмо от 26.11.2015г. администрацията на НОИ отново е изпратила на жалбоподателката процесните две експертни решения № 2029 и 2390 от октомври 2015г.

С писмо в превод на български от гръцки език, НОИ на Гърция е препратил на компетентните органи в Б. формуляри E 204 GR,E 205R,E 213GR.

Жалбоподателката е била проучена от компетентните власти, както и дали ѝ се следва пенсия за инвалидност. Прието е като доказателства представено от Св.Д. в о.з. на 21.06.2016г. проучване по молба за пенсия за инвалидност. В молбата се сочи адрес – Гърция, Е. 46 , И. – К., съгласно Регламент №574 от 1972.

В съдебно заседание се представи писмо на НОИ относно това, че към дата 26.04.2016г. на Д. било изпратено оригинално копие от решенията на ТЕЛК, но към този момент нямало върната обратна разписка. Адв. А. процесуален представител на жалбоподателката е разписал собственоръчно, че е получил на ръка писмо от 26.11.2015г. и самите две експертни решения.

С писмо с изх. № 94C1-8101-1#17 от 26.11.2015 г., получено лично от пълномощника на г-жа Д., длъжностното лице от дирекция „Европейски регламенти и международни договори” предоставило информация относно реда и срока за обжалване на експертни решения № 2029 от 05.10.2015 г. и № 2390 от 03.11.2015 г.

Със заявление с вх. № 94C1-8101-11#21 от 07.12.2015 г. упълномощеното лице изрично е декларирало, че г-жа Д. е съгласна експертните решения на ТЕЛК. Предвид декларираното съгласие с посочените експертни решения и поради обстоятелството, че в законоустановения 14-дневен срок не е получена жалба срещу тях, ответникът е приел, че тези две решения са влезли в законна сила.

От правна страна, съдът намира следното:

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен административен орган, в случая –управителя на НОИ, който към датата на издаване на решението, макар и да е с изтекъл мандат, доколкото не е изрично освободен от Народното събрание/по арг. от чл.37 от КСО/, не е с прекратени правомощия и може да издава цитираното решение №5 от 02.02.2016г.

Установи се от доказателствата по делото/представени в административната преписка и от допълнително приетите от съда в съдебни заседания/, че С. Д. е подала пред гръцките социални власти заявление от 28.12.2011г. да ѝ бъде отпусната социална пенсия за инвалидност. Документацията от Гърция е била изпратена в Б., в НОИ до

Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ на дата 00.07.2014г., като преписката е била пристигнала в НОИ на 18.07.2014г.

Според документацията приложена от гръцките социални власти, които съдът обсъди по-горе, на С. Д. е определена дата на инвалидност от 28.12.2011г. Това обстоятелство се установи от формуляр Е 204 GR/”Проучване по молба за пенсия за инвалидност”/ от 07.05.2013г. На основание чл. 40, ал. 1, т. 1 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза на работоспособността и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, който предвижда възможност при сключен международен договор, в който има установен ред за това, териториалната експертна лекарска комисия /ТЕЛК/ да вземе решение само по документи без преглед на лицата. Установи се, че въз основа на представената за г-жа Д. гръцка медицинска документация, с експертно решение № 2029 от 05.10.2015 г. на Териториалната експертна лекарска комисия за общи заболявания, II МБАЛ [населено място], са определени 100% трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, и дата на инвалидизиране 02.10.2015 г. С последващо експертно решение № 2390 от 03.11.2015 г. ТЕЛК е коригирал предишното в частта, касаеща срока на определената трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, като е постановил тригодишен срок - до 01.11.2018 г.

По делото няма данни тези две процесни решения на ТЕЛК да са обжалвани пред съда и да са отменени, вкл. и досежно датата, от която е определена началната дата на трайно намалената работоспособност на жалбоподателката по смисъла на чл. 73, ал.1 от КСО и чл. 90а, ал.1 от КСО. По-конкретно макар и проц. представител на г-жа Д. да твърдеше пред съда, че процесните две решения на ТЕЛК били с нечетливо съдържание относно началната дата на инвалидност на жалбоподателката, не ги представи в хода на делото, за да се докаже пред съда, че в тази си част съдържанието е било неясно. Жалбоподателката и входа на делото не представи доказателства, че е оспорила експертните решения, считано от датата на узнаването на текста на същите, вкл. и досежно датата, от която е отпусната социалната пенсия за инвалидност. В този смисъл не се опроверга декларираното от С. П. чрез нейния проц. представител адв.А. посоченото от него в заявление с вх.№ 94С1-8101-11-21 от 07.12.2015г. Самият той върху писмото до жалбоподателката на лист 148 от делото, с което е уведомена за цитираните две експертни решения, е написал собственоръчно, че ги е получил на ръка. Следователно още тогава е могъл да възрази, че същите не се четат и да ги оспори в 14 дневен срок пред ТЕЛК. В случая адв.А. надлежно е бил уведомен за тези две решения, защото жалбоподателката в молба – декларация до НОИ от 07.12.2015г. на лист 149 от делото изрично е заявила, че всички документи следва да бъдат изпращани на посочения адрес в Гърция, а всички уведомления и съобщения да се изпращат на адреса на адвоката ѝ в кантората.

На основание чл. 90а, ал. 1 от КСО право на социална пенсия за инвалидност имат лицата, навършили 16-годишна възраст, с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане повече от 71 на сто. чл. 73. ал. 1 от КСО и чл. 22, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизирането.

С обжалваното разпореждане № [ЕГН], изх. № 94С1-8101-3 от 09.12.2015 г., на жалбоподателката са отпуснати лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване и социална пенсия за инвалидност, считано от датата на инвалидизирането - 02.10.2015 г.

На осн.чл. чл. 101, ал. 1, т. 4а от КСО /в сила от 01.01.2015 г./, не могат да се получават едновременно социална пенсия за инвалидност с друг вид пенсия. С разпореждане № [ЕГН], изх. № 94С1-8101-3 от 09.12.2015 г. длъжностното лице е отпуснало социална пенсия за инвалидност, тъй като са налице изискванията на чл. 90а, ал. 1 от КСО, като на основание чл. 95, ал. 1, т. 4 от КСО правилно е постановило нейното спиране. Съгласно чл. 95, ал. 1, т. 4 от КСО пенсията се спира, когато не се следва изплащането ѝ на основание чл. 101.

Съгласно чл. 81, ал. 1 от НПОС лицата, които получават пенсиите си в чужбина, следва да представят декларации за продължаване получаването на пенсия от Република Б. за всеки от периодите на плащане по чл. 80, ал. 3, но на период не по-кратък от 3 месеца, а лицата с постоянен адрес в чужбина, които получават пенсии в банка на територията на Б. -- веднъж годишно. Ако пенсионерът не изпрати попълнена и заверена от осигурителна институция, нотариус, консулска служба или друго длъжностно лице, определено от законодателството на съответната държава, декларация за продължаване получаването на пенсия от Република Б., изплащането на пенсията се спира.

На 20.01.2016 г., заедно с жалбата против разпореждането от 07.12.2015г. г-жа Д. представя заверено копие на декларация за продължаване получаването на пенсия от Република Б., която е заверена от гръцката институция на 16.12.2015 г. Въз основа на тази декларация, длъжностното лице е наредило за изплащане сумата за лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване по представената от заинтересованото лице банкова сметка.

По делото няма спор, че жалбоподателката отговаря на изискванията на чл. 74, ал.1 от КСО и има право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Доколкото жалбоподателят е български гражданин и като такава е граж-да-нин на държава – членка на ЕС и е лице, спрямо което намира приложение Регламент (ЕО) №883/2004г. /чл. 2 от Регламента/.

Като източник на вторичното право на ЕС регламентът се прилага пряко т.е съдържащите се в регламента правила, като нормативни разпоредби с обща правна сила, са пряко приложими във всички държави - членки /чл. 288 от ДФЕС/ и са задължителни за спазване от националните органи и администрации, от институциите за социална сигурност и от съдилищата и имат приоритет в случаите на противоречие с разпоредби от националните законодателства. Съгласно чл.3 от Регламент (ЕО) № 883/2004г. разпоредбите му се прилагат към всички законодателства по см. на чл. 1, параграф „л” относно посочените клонове на социална сигурност - обезщетения и помощи.

С оглед на така очертания персонален и материален обхват на Р.-мент (ЕО) №

883/2004 г., установените с него правила за координация на системите за социалната сигурност и в частност относно пенсията за инвалидност поради общо заболяване и социалната пенсия за инвалидност, са приложими за определяне възникването, съществуването, упражняването и съдържанието на правото на получаване на това социално плащане.

Затова съдът приема, че Регламент №883/2004г. са въведени материалноправните правила, принципи и разпоредби в сферата на координацията на системите за социална сигурност на държавите членки. Механизмът на координация на системите за социална сигурност, включващ и обезщетенията за безработица, се основава на четири основни принципа, определяне на приложимото законодателство; равенство в третирането; сумиране на периоди на заетост, осигуряване или пребиваване и износ на обезщетения. Съгласно чл.8 от Регламент № 883/2004г., същият заменя всички приложими между държавите членки конвенции за социална сигурност, които попадат в приложното му поле. По този начин се зачита принципа на примата на правото на Европейския съюз, както и принципа на прякото прилагане на регламентите и на задължителния им характер, съгласно чл.288 от Договора за функциониране на Европейския съюз/така изрично решение №3712 от 17.03.2014г. на ВАС по адм. д. №15224/2013 г., VI отд./.

Видно от чл. 46, пар.3 от Регламента, решението, прието от институцията на държава - членка относно степента на инвалидност на молителя, е задължително за институцията на всяка друга съответна държава - членка, при условие, че съответствието между законодателството относно степента на инвалидност в тези държави - членки е признато в приложение VII. Доколкото в приложение №7 към Регламента, Б. не е вписала съответствие между определяне степента на инвалидност и в Гърция, то в правомощията на българските социални органи и в частност на НОИ, е да определи степента на инвалидност на жалбоподателката, според националното си законодателство. Поради това в дискрецията на Б. е било да определи степен на инвалидност в размер на 100 % според решение № 2029 от 05.10.2015г. В този смисъл правилни са действията на българските социални власти на осн.чл. 3, л.2 от Наредбата за медицинската експертиза във вр. с чл.3, ал.3 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи. Затова с решение № 2390 от 03.11.2015г. правилно е определен и срокът на инвалидност на г-жа Д. до 01.11.2018г.

Спорна е началната дата, от която следва да се счита, че жалбоподателката има 100% трайно намалена работоспособност, в случая вид и степен на увреждане, без чужда помощ т.с. дали 02.10.2015г. или 28.12.2011г.

По делото не се установява ЕР на ТЕЛК да е обжалвано, няма и твърдения от страните в тази насока. Въз основа на решението на ТЕЛК и определената в него дата на инвалидизиране компетентното длъжностно лице е отпуснало на жалбоподателката лична пенсия за инвалидност за общо заболяване на

основание от 02.10.2015г.

В случая съдът счита, че личната пенсия за инвалидност е отпусната правилно от българските органи по пенсионно осигуряване съобразно националното законодателство от 02.10.2015г. – датата на инвалидизиране, посочена в експертното решение на ТЕЛК, а не от 28.11.2011г., респ. това е и датата на инвалидизиране на жалбоподателката за българските социални власти. Този извод на административния орган се споделя от настоящия съдебен състав, защото след анализ и съпоставяне на относимите разпоредби на Регламент (ЕО) № 883/2004, приложима е разпоредбата на чл. 50, параграф 1 от глава V, съгласно която всички компетентни институции определят правото на обезщетение, съгласно всички законодателства на държавите членки, на които заинтересованото лице е подчинено при подаване на заявление за отпускане на пенсия, освен ако заинтересованото лице изрично поиска отлагане на отпускане на обезщетения за старост съгласно законодателството на една или повече държави. Изводът за приложимост на българското законодателство и в частност на разпоредбата на чл.73, ал.1 от КСО, съгласно която правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизирането, се обуславя и от чл.46, параграф 1 от регламента, препращащ за правото на обезщетение съответно към глава пета при отчитане на параграф 3 на чл.46. Съгласно последния текст решението, прието от институция на държава – членка относно степента на инвалидност на молителя е задължително за институцията на всяка друга държава - членка при условие, че съответствието между законодателството относно степента на инвалидност в тези държави – членки е признато в приложение VII, като в това приложение не е посочено признаване на съответствието относно степента на инвалидност между законодателствата на Република Б. и Република Гърция. Това обстоятелство е в подкрепа на извода, че правото на обезщетение, а в случая - правото на пенсия за инвалидност поради общо заболяване се определя от българското национално право. Правилото на чл.50, параграф 1 от регламента предполага, че правото на обезщетение за инвалидност, съобразно материалния обхват по чл.3, параграф 1, б."в" от същия, се подчинява на действащото право на тази държава – членка, в която е подадено заявлението за отпускане на пенсията за инвалидност поради общо заболяване. В случая жалбоподателката не е обжалвала решенията на ТЕЛК, от което следва, че правото на отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване и социалната пенсия за инвалидност, се подчинява и определя от действащото българско национално право. При това положение е приложима разпоредбата на чл. 73, ал. 1 от КСО. Съответно това е приетата с ЕР на ТЕЛК дата на инвалидизиране -02.10.2015г., поради което правилно е преценен началният момент за отпускане на личната пенсия на жалбоподателката за инвалидност поради общо заболяване, респ. на социалната пенсия за инвалидност.

В случая датата на инвалидизирането се определя от съответния орган на медицинската експертиза и след като е налице влязъл в сила административен акт - експертно решение №2029 от 2015г., в който е

определена тази дата. Затова при произнасянето по искането за отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване административният орган е бил длъжен да се съобрази с него, тъй като съгласно чл. 113, ал. 3 от Закона за здравето решенията на органите на медицинската експертиза, които не са обжалвани или редът за обжалването им е изчерпан, са задължителни за всички лица, органи и организации в страната. Пред касационната инстанция не са представени нови доказателства за изменение на решението на ТЕЛК в частта, в която е определен началния момент на инвалидизирането. В този смисъл е напр. Решение № 17235 от 19.12.2013г. постановено по адм.д.№ 12702 от 2013г. по описа на ВАС, 6 отд.

При тези съображения съдът намира, че жалбата на С. Д. П. против решение №5 от 02.02.2016г. на управителя на НОИ, е неоснователна и като такава следва да се остави без уважение.

По разностите :

На ответната страна и с оглед изхода на спора на осн.чл.143 от АПК, се следва заплащане на юрисконсултско възнаграждение определен в размерите на осн.чл.7, ал.2, т.2. от Наредба №1 от 9 юли 2004г. за минималните възнаграждения на адвокатските услуги в размер на 350лв.

Воден от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ подадената жалба от С. Д. П. чрез адв. А. със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.6, ап.32 против Решение №5 от 02.02.2016г. на управителя на НОИ.

ОСЪЖДА С. Д. П. от [населено място] с ЕГН [ЕГН] със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.6, ап.32 да заплати на Национален осигурителен институт разноски в размер на 350лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: